

Reakce Platformy Svobodu médiím! na dopisy generálních ředitelů ČT a ČRo

K současným výhradám k novele zákona o ČT a ČRo uvedeným ve stanovisku generálních ředitelů České televize a Českého rozhlasu uvádíme následující:

Výhrada 1) – Novela neřeší otázky digitalizace a financování České televize a Českého rozhlasu.

Jde o dílčí novelu, která řeší způsob konstrukce a fungování rady ČT a ČRo a zřizuje správní rady médií veřejné služby. Financování médií veřejné služby musí řešit jiné zákonné normy, protože tato otázka není součástí zákona o České televizi a zákona o Českém rozhlasu. Pokud jde o problematiku digitalizace, na základě jednání s Českou televizí a Českým rozhlasem zatím nebyl odborníky zpracován takový návrh, který by bylo možné do zákona nyní zakotvit.

Výhrada 2) – Novela může ohrozit nezávislost ČT a ČRo tím, že o složení rad nerozhoduje demokraticky zvolený Parlament, ale 22 vybraných organizací, které mají parciální zájmy a neprošly celostátními demokratickými volbami. Mnohé mají smluvní vztah s ČT.

Navrhovaná konstrukce Rady ČT a Rady ČRo naopak posiluje nezávislost obou médií veřejné služby, protože složení rad nebude záviset pouze na výsledku voleb do Poslanecké sněmovny, ale budou v radách zastoupeny významné regionální, politické, sociální a kulturní názorové proudy, jak to bylo od začátku záměrem zákona, který ČT a ČRo v roce 1991 zřídil. Toto určité odpolitizování mediálních rad je součástí programu několika vlád, včetně té současné.

Demokraticky zvolený Parlament však z procesu ustavování Rady ČT a ČRo není vůbec vyloučen, a to ve dvou směrech: Za prvé každá politická strana či hnutí, která získá zastoupení v Poslanecké sněmovně, má právo být v radách zastoupena jedním zástupci. Za druhé demokraticky zvolený Parlament rozhoduje o tom, které organizace jsou relevantní a reprezentativní tak, aby mohly v Radě ČT a ČRo zastupovat nejrozličnější názorové proudy. V Příloze návrhu zákona jsou naprosto transparentně vyjmenovány instituce a organizace s jasnou a dohledatelnou historií, přičemž jde o tradiční instituce zastupující významné kulturní, společenské a profesní sféry společnosti.

K námitce, že organizace vyjmenované v Příloze návrhu zákona mají smluvní vztah s ČT či ČRo, lze uvést, že i doposud tyto organizace navrhovaly své zástupce do mediálních rad a nikdy nebyla vznesena námitka, že by tak neměly činit z důvodů konfliktu zájmů. Navíc z celkového předpokládaného počtu členů rad pouze pětina připadá zástupcům profesních organizací zastupujících autory, výkonné umělce a výrobce, což v mnohačlenném sboru prakticky vylučuje jednostranné prosazení parciálních zájmů. Pokud jde však o možný

konflikt zájmů u jednotlivých členů rad, je nadále součástí zákona a předložený návrh nemá za cíl tento konflikt zájmů umožnit, ale i nadále zakázat.

Výhrada 3) - Správní rada bude ve svém důsledku média řídit i kontrolovat, přičemž generální ředitel nemá jasné kompetence. Členové Správní rady mají rozsáhlé pravomoci, ale prakticky žádnou odpovědnost.

Správní rada je zřízena s cílem kontrolovat ČT a ČRo, nikoli řídit. Řídit televizi bude i nadále její generální ředitel, na jeho kompetencích předložená novela nic nemění. Pouze rozhodnutí, která budou mít zásadní dopad na hospodaření instituce, jejichž výčet bude stanoven ve Statutu, podléhají schválení správní radou. Současná koncepce, že s výjimkou zákonem vyjmenovaným rozhodnutí o všech ostatních rozhodnutích s velkým rozpočtovým dopadem rozhoduje sám generální ředitel, neodpovídá způsobu, jakým se standardně v institucích či firmách rozhoduje a oslabuje to kontrolu nad hospodařením ČT a ČRo. Se zřízením správních rad je zároveň však zakotvena odpovědnost za způsobenou škodu, což doposud ve vztahu k mediálními radám vůbec nebylo upraveno a odpovědnost nesl pouze generální ředitel.

Výhrada 4) – Statut České televize a Českého rozhlasu by schvalovala Rada na návrh Správní rady.

I v současnosti existuje Statut ČT a ČRo, který schvaluje Rada ČT a Rada ČRo. Jediný rozdíl je v tom, že návrh předkládá radě správní rada, která je orgánem, který si rady zřizují. Tento model se jeví jako standardní, přičemž současný stav, kdy Statut předkládá Radě ČT a ČRo generální ředitel, není z hlediska fungování instituce běžný, protože Statut předkládá ten, kdo podle něj má instituci řídit. Rozhodování o Statutu je správně v rukou orgánu, jimž se uplatňuje právo veřejnosti na kontrolu činnosti ČT a ČRo.

Výhrada 5) – Novela členům rad již nezakazuje účast v politických stranách nebo hnutích.

Novela zákona stanoví, že právo jmenovat své zástupce mají i politické strany či hnutí zastoupené v Poslanecké sněmovně, a to napřímo, otevřeně a transparentně, bez dřívějších zákulisních politických dohod a „návrhů“ prostřednictvím účelově zřízených spolků. Z tohoto důvodu nyní návrh zákona zákaz účasti členů rad v politických stranách nebo hnutích neobsahuje. Zastoupení politických stran v radách médií veřejné služby je i v německém modelu, jímž se předložený návrh inspiroval. Jde zároveň o naplnění principů původního zákona z roku 1991, kterým byly ČT a ČRo zřízeny, neboť v radách mají být zastoupeny nejrůznější názorové proudy, včetně politických. Není cílem návrhu zastoupení politických názorů eliminovat, ale zakotvit jejich vyvážené zastoupení tak, aby i politické názorové proudy byly různorodé a rady nemohl ovládnout jeden politický názorový proud.

Nejlepší pojistkou nezávislosti médií veřejné služby je zajištění, aby rady, které dozírají na jejich činnost a volí generálního ředitele, byly složeny skutečně pluralitně a nemohly být ovládnuty jedním názorovým či zájmovým proudem. Toto netransparentní a v podstatě náhodná volba v Poslanecké sněmovně nemůže zajistit, ale může to být zajištěno právě tím, že zákon, který Parlament schválí, dopředu určí strukturu zastoupení tak, aby v Radě ČT a

Radě ČRo byly skutečně pluralitně zastoupeny nejrůznější regionální, politické, sociální a kulturní názorové proudy.

Výhrada 6) – Kodex média veřejné služby by už neschvalovala Poslanecká sněmovna, ale Rada bez demokratického mandátu. Není zřejmé, proč by měl být v Kodexu zdůrazněn princip editoriaální nezávislosti.

To je podstata a hlavní smysl navrhované změny: Odpolitizování médií veřejné služby! Návrh, aby výslovně v zákonu byl povinnou součástí Kodexu média veřejné služby princip editoriaální nezávislosti, vnesl v rámci svých připomínek předseda Rady České televize Jan Bednář. Princip editoriaální nezávislosti je důležitým principem nezávislé žurnalistiky a pojistkou proti možným tlakům na obsah vysílání.

Výhrada 7) – Jsou i jiné modely fungování televizních a rozhlasových rad.

Ano, to bezesporu. Nicméně stávající návrh vychází z doporučení Evropské vysílací unie (EBU), doporučení Rady Evropy a zkušenosti spolkových zemí Německa, kde tento model už řadu desetiletí úspěšně funguje.

V Praze dne 5.12.2016

Platforma Svobodu médiím!

Pozn.: Více informací včetně výše uvedených bodů je k dispozici na webových stránkách www.svobodumediim.cz.